

INTRODUCCIÓ

DONAR A CONÈIXER LA REALTAT DE LES DONES DE BELLAVISTA, atendre a allò que fan i pensen, així com promoure la seva presència i participació en l'esfera pública, és l'objectiu d'aquesta exposició que esdevé també un primer pas cap al **RECONeixEMENT SOCIAL DE LES DONES**.

L'exposició que es presenta s'ha elaborat a partir de **DEU ENTREVISTES A DONES AMB PERFILS DIFERENTS**, amb la finalitat de recollir els seus punts de vista respecte el barri i les seves vides. L'exposició s'organitza al voltant de dos blocs:

- **BELLAVISTA AMB ULLS DE DONA:**

La visió de Bellavista per part d'aquestes dones.

- **LES DONES DE BELLAVISTA:**

Retrat de com són i com viuen aquestes dones de Bellavista, fent un recorregut pels seus temps de vida (temps personal, temps laboral, temps familiar i temps comunitari).

SOM DONES I VIVIM A BELLAVISTA

BELLAVISTA, PUNT D'ARRIBADA

BELLAVISTA s'ha caracteritzat per ser un **PUNT D'ARRIBADA** de població. Durant els '60 són les **'VELLES' MIGRACIONS** provinents de la resta de l'estat Espanyol les que arriben a un barri en construcció. A partir dels '90 fins avui, han estat les **'NOVES' MIGRACIONS** internacionals les que s'instal·len a un barri ja consolidat.

A Bellavista podem trobar, almenys, quatre models migratoris diferents que es descriuen segons les veus de les dones que han viscut el procés:

Reagrupades pel marit

...Mi marido dice quiere traerme aquí y yo le he dicho: vale. Si tú quieres traerme allá, vale, ningún problema... [...] Cuando yo me vino aquí yo me gustaba muchísimo la idea de venirme.

Origen senegalès, 35 anys, amb família i sense feina.

Comparteixen projecte migratori amb el marit

...Yo cogí y vine a Barcelona con mi hija... vine sola con mis niños [...] Como mi marido vino y encontró trabajo y en parte ganaba más también que allí, y le gustó, la verdad, dijo: nena, yo me quedo.

Arribada al barri als anys 60's, 71 anys, vídua i jubilada.

Reagrupades per la família

...Yo he venido con mis padres, cuando tengo 14 años. Cuando he venido todo cambio [...] Cuando he venido aquí, he estudiado un poquito, he hecho cursos de catalán... hay diferencia...

Origen marroquí, 26 anys, amb fill i separada, sense feina.

Nascudes a Bellavista que contempen marxar del barri

Arribes a una edat que amb aquest sou bàsicament, com et fiques a un pis? Si combines que tens la parella fora, que allà et poden aconseguir alguna cosa i el sou d'aquí, doncs les opcions són marxar...

Origen Bellavista, 22 anys, soltera, ocupada.

E: Entrevistador/a
D: Dona

SOM DONES I VIVIM A BELLAVISTA

BELLAVISTA, UN BARRI

Els **ENTORNS URBANS** són més que un espai físic; tenen una **PERSONALITAT PRÒPIA** que sovint es troba vinculada al significat que té pels seus habitants formar-ne part, així com als valors que aquests els hi atribueixen.

Bellavista ha construït la seva identitat com a barri. Això fa que als ulls de les seves veïnes, el sentir-se membres d'un barri i el poder identificar-se amb els valors i les peculiaritats que el caracteritzen, siguin aspectes molt importants. Tot i els canvis socials de les darreres dècades, el sentit d'espai propi amb el que es viu el barri, el subratllar les diferències i particularitats respecte d'altres zones, i algunes formes comunitàries de vida, són aspectes que han quedat històricament vinculats a la memòria col·lectiva del barri.

D: Abans el barri era més barri, més pinya, [...] pero sigue estando el hecho de ser vecino [...]

E: Milloraries alguna cosa del barri...

D: No... Es mi barrio [...]. Como se nota eh quienes son del barrio...

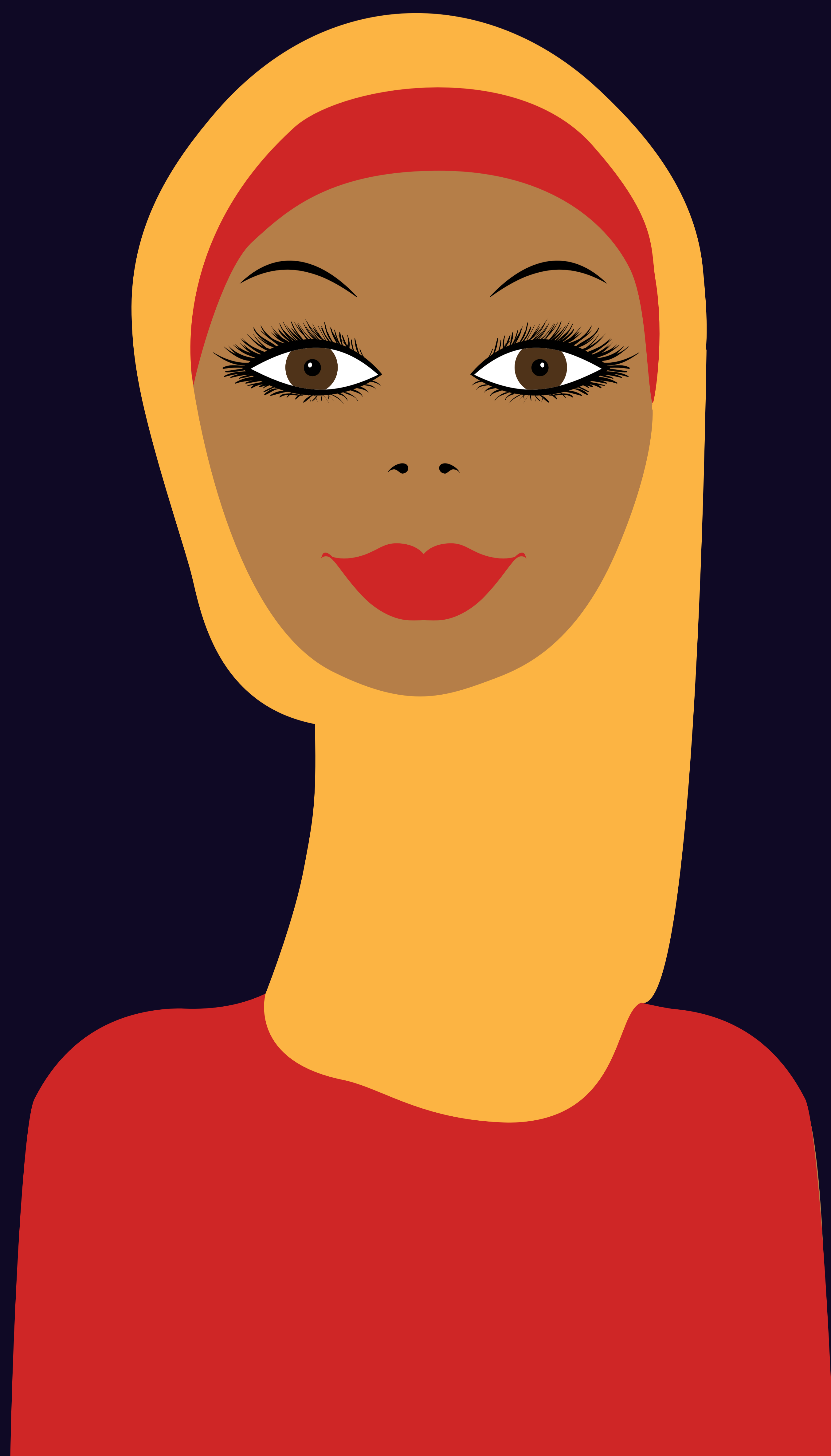
Nascuda a Bellavista, 24 anys, sense família al càrrec, sense feina

D: Allá en las Franqueses de abajo... Gente hay cerrados, no es como aquí... Pero abajo hay poca gente que...

Origen marroquí, 26 anys, amb fill i separada, sense feina.

D: És com viure en una comunitat de veïns, però el doble [...], es que Bellavista està al mig de tot: a les Franqueses està a la punteta de tot, però toca amb Granollers, toca amb la Roca, toca amb Canovelles...

Nascuda a Bellavista, 22 anys, sense família al càrrec, ocupada.

BELLAVISTA, LA SEVA GENT

Entre els aspectes singulars de Bellavista destaca **EL PROTAGONISME ATORGAT A LA SEVA GENT**. Els components físics, més vinculats al disseny urbanístic i arquitectònic, acostumen a quedar en un segon pla. En canvi, **ALS ASPECTES HUMANS** i socials se'ls hi reserva un **PAPER CENTRAL**. Les trobades quotidianes amb el veïnat, les relacions de proximitat, el contacte directe entre la gent, així com la importància dels espais d'unió i relació, s'assenyalen com els elements característics més ben valorats. Des dels seus inicis històrics, a Bellavista la cultura del barri, entès com a zona geogràfica delimitada, pren la forma de cultura de barri, basada en la pertinença i la sociabilitat.

D: Las calles, iba la gente haciendo casas, había una familia que nos ayudó a poner el tejado, luego fue mi marido a ayudarles a ellos a poner el tejado [...]. Todo el mundo haciendo sus casas...

Arribada al barri als anys 60's, 85 anys, vídua amb fills i jubilada.

D: Bellavista [...] ha quedat completament limitat per lo que es el territori, pues clar, l'únic que pots fer és, tens la Torre Pinós [...] i això és a nivell d'història. Després has d'anar per entitats, tens biblioteca i a dins aquí tens entitats, tens l'associació de veïns, ...és més a nivell d'entitats que d'història...

Nascuda a Bellavista, 22 anys, sense família al càrrec, ocupada.

E: ¿Se relaciona con otra gente en el barrio?

D: Con todos, yo salgo por la calle: ¡adiós fulano! ¡Adiós mengano! ¡Adiós la otra! ¿Qué tal estas? Que voy pa' qui que voy pa' allá...

Arribada al barri als anys 60's, 71 anys, vídua i jubilada.

D: Cuando encontramos en calle, hablamos, reímos, todos pasamos bien. [...] Cuando tenemos bautizos, fiestas, nos juntamos en otros sitios...

Origen senegalès, 35 anys, casada amb fills, sense feina.

BELLAVISTA: SERVEIS, EQUIPAMENTS I PARTICIPACIÓ

El creixement de Bellavista ha anat de la mà del desenvolupament i la millora dels serveis. Les entrevistades posen en valor aquest procés, accentuat en les darreres dècades. La instal·lació de serveis públics i privats, així com la construcció d'equipaments i infraestructures són els elements més destacats pel que fa la millora de la qualitat de vida de la gent. La proximitat entre els diversos serveis en facilita el seu ús, contribuint a promoure la vida social. El mateix passa amb els equipaments públics, que doten aquest d'espais d'ús col·lectiu i afavoreixen el desenvolupament vital de les persones. **ELS SERVEIS SÓN, EN EFECTE, UNA PEÇA CLAU PER L'AVANÇ D'UN BARRI** i l'atenció a les necessitats del seu veïnat. La participació, en canvi, es percep com un aspecte a millorar.

D: ...Des de que ens van ficar l'estació del tren, allò va ser un boom [...]. Jo crec que el barri està bastant bé, és que a nivell d'educació, entitats i això, jo crec que ho tens tot, sí [...]. Les iniciatives que té l'ajuntament jo trobo que està molt bé, pensen a nivell social i tot, molt bé...

Nascuda a Bellavista, 22 anys, sense família al càrrec, ocupada.

D: [els serveis] Yo creo que son los justos, los necesarios para el barrio. Porque está la biblioteca y el centro cultural [...]. Ahora hicieron el complejo este y la verdad es que está muy bien [...]. Ha mejorado mucho, pero muchísimo, por lo que, desde mi abuela, pasando por mis padres y viviendo yo, osea, ha ido a mejor pero un montón...

Nascuda a Bellavista, 24 anys, sense família al càrrec, sense feina.

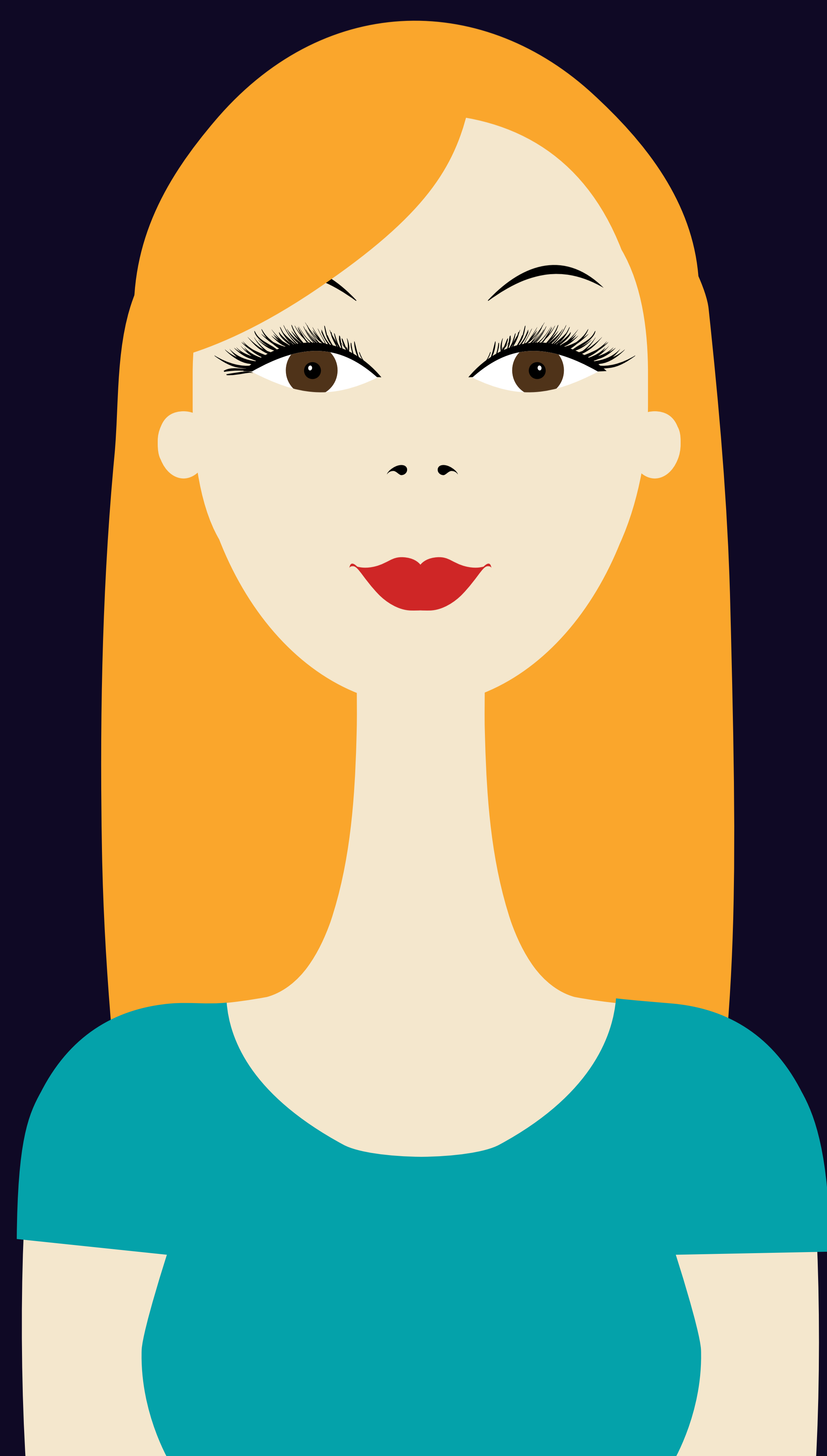
D: Pero aquí en Bellavista siempre cogen hombres y mujeres para hacer cursos, para aprender; para aprender catalán, para aprender castellano, hay otra gente que viene nuevo, no sabe ni escribir como yo [...], el ayuntamiento coge gente, que vengan y estudien, que vengan y estudien. Esto está bien en el barrio, para gente que ha venido a aprender.

Origen senegalès, 35 anys, casada amb fills, sense feina.

D: Per posar les escoles que calien durant la meva època vam haver de lluitar molt perquè només hi havia el que ara és l'escola d'adults i vam haver de lluitar moltíssim l'associació de pares perquè possessin escoles noves [...]. No m'agrada, a vegades, que es facin coses sense comptar amb la gent.

Arribada a Bellavista als anys '60, 66 anys, jubilada amb família.

SOM DONES I VIVIM A BELLAVISTA

BELLAVISTA, BARRI PRACTICAT

El gènere condiona l'ús que fan les persones de l'espai de manera que existeixen formes masculines i femenines de desplaçar-se pel barri. Els usos de l'espai urbà que realitzen les veïnes de Bellavista es caracteritzen pel seu caràcter rutinari, pels hàbits establerts a diari, i per formes repetitives de recórrer places i carrers. **LA PRÀCTICA PER EXCEL·LÈNCIA EN EL BARRI ÉS LA CIRCULACIÓ, EL TRÀNSIT, COM A FORMES QUOTIDIANES DE SER I ESTAR EN L'ESPAI PÚBLIC.** L'experiència d'aquesta pràctica, en el cas de les dones, acostuma a ser compartida. La feina d'atenció i la cura dels altres, que sol recaure sobre les dones, fa que la circulació pel barri esdevingui, sovint, una pràctica en companyia. Aquesta manera de "practicar" el barri com a cuidadores o acompanyants genera espais i circuits feminitzats, propis de les dones.

D: Salgo a las once y a las doce y media me voy al cole, sí [...]. Hacer comida y otra vez colegio. A veces yo no vuelvo a casa y voy al parque [...] y allí sentamos en parque [...] con mis amigas del cole y hablamos. Dejas los niños a la entrada cole y hasta las cuatro y media.

Origen marroquí, 34 anys, separada amb fills, sense feina.

D: Hoy cuando salgo me fui a estudiar por la mañana [...], hasta las doce, que subir a coger a mi niña, volver en casa, dar de comer, a las doce y algo, las vuelvo [...]. Un día que no tengo colegio, me voy a buscar trabajo, hasta las doce y vuelvo corriendo [...].

Origen senegalès, 35 anys, casada amb fills, sense feina.

D: Actualment, em llevo, esmorzes, vaig a les classes de l'autoescola, torno a casa, dino, i res, tens una hora, hora i pico, i després te'n vas a les caminades i tornes a casa, és que no hi ha...

Nascuda a Bellavista, 22 anys, sense família al càrrec, ocupada.

CO-RESPONSABILITAT?

“**ME LO TUVE QUE COMBINAR, QUE AL FINAL LOS DEJÉ, ESTUDIOS CON TRABAJO, [...] Y MI CASA**”

Origen Bellavista, 24 anys, soltera, viu amb parella i sense feina.

Els usos del temps es defineixen a partir dels diversos continguts amb els quals l'ocupem. És per això que podem parlar d'un ús del temps laboral, familiar, personal i social. Des d'una perspectiva de gènere es considera que l'ús i el gaudi dels temps és diferent per a les dones i per als homes, per raons socials, psíquiques i culturals. Hem observat que les dones de Bellavista concilien els temps de vida de diferent manera, sobretot pel que fa a la vida laboral i familiar.

Amb les entrevistes podem parlar de tres estratègies de conciliació de la vida laboral i familiar que mostren com les dones de Bellavista gestionen el temps.

Renúncia de la feina per prioritat de la vida familiar:

D: Cuando mi hija dijo de casarse y ella sola no podía llevar la casa y yo la faena y la dejé. Mi niño ya era grandecito y estaba en el colegio [...]

Arribada al barri als anys 60's, 71 anys, vídua i jubilada.

Doble presència femenina:

D: Cuando trabajaba, yo plego a las 6 de la mañana, empiezo a las 11 de la noche, llego en casa y el niño tiene que ir al cole, por qué si yo me meto en la cama mal. Me quedo en el sofá hasta las ocho, despierto la niña, duchar, vestir, preparar la mochila y cole. Luego llego en casa limpio la casa, cocinar, duchar, cama i dormir. Muy cansada...

Origen senegalès, 35 anys, amb família i sense feina.

Coresponsabilitat:

D: Jo tinc 4 fills [...] En la època que jo tenia els fills a casa era, jo els vaig educar en que col·laboressin en tot, tot i que és una lluita constant. De que ho hem de fer entre tots, de que tenim tasques cadascú la seva...

Arribada al barri als anys 70's, 66 anys, casada amb família, jubilada.

“...**POTSER DE PENSAR**
UNA MICA EN TOT,
QUE VULGUIS O NO
LES DONES ACABEM
FENT AIXÒ.”

Arribada al barri als anys 70's, 66 anys, casada amb família, jubilada.

Donar i rebre cures són accions centrals per al benestar individual i col·lectiu. Tenir cura és l'acció de vetllar pel bon estat d'algú o d'alguna cosa, tenir-lo present i preveure les seqüències necessàries perquè la cura sigui efectiva. Quan parlem de la cura fem referència tant a l'acció de tenir cura com a la de preocupar-nos de la seva organització i gestió. Des de la feminitat es continua donant prioritat als temps de cura dels altres en l'àmbit de l'esfera privada. El relat de les dones de Bellavista, des de la seva experiència, ens mostren com el treball domèstic i de cura ocupa gran part del temps de les seves vides i es perpetua de generació en generació com a àvies, mares i filles.

Àvies:

D: Pues yo ahora ya he frito una esta de pescado de filete porque a la nieta le gusta y la tengo preparada en una fiambarrera. Yo disfruto con hacer comida para ellos...

Arribada al barri als anys 60's, 85 anys, viuda i jubilada.

Mares:

D: La madre que quiere a sus hijos y quiere llevar bien la casa, se lo quita de lo que sea, del dormir, del descaso [...] Me acostaba a las 12 y a la 1 para dejar la comida preparada para poner mi lavadora. Iba combinando las cosas...

Arribada al barri als anys 60's, 71 anys, vídua i jubilada.

Filles:

E: Quin és el seu paper dins la família?

D: Faig tot lo que és, he de fer el paper de..., la web de..., tot el que és tema de burocràcia ho porto jo. Els meus pares no ho entenen tant. Si s'ha de demanar hora [...] La que més disposada està sóc jo, tot queda per mi.

Origen Bellavista, 22 anys, soltera, ocupada.

“**ME QUEDÉ EMBARAZADA**
[...] PLEGUÉ Y ME PUSE
CON UNA MÁQUINA
TEJEDORA A HACER
JERSÉIS EN MI CASA...”

Arribada al barri als anys 60's, 71 anys, vídua i jubilada.

La situació laboral de les dones de Bellavista és diversa, tot i així hi trobem punts de confluència. Per una banda en la divisió sexual del treball que determina l'accés i la permanència de les dones al mercat de treball remunerat, i per l'altra, l'actual situació de crisi econòmica i social que ofereix poques oportunitats laborals.

Feines típicament feminitzades:

D: a veces voy a limpiar una casa. Solo a veces me llama una mujer, ven a limpiar mi casa. Conozco a una mujer mucho tiempo. Me paga bien para comprar...

Origen marroquí, 34 anys, amb filla, separada i sense feina.

Estroncament de la carrera professional per la maternitat:

D: Se me acabo el contrato, no me podían hacer otro contrato porque tengo que estar seis meses fuera de la empresa y ahora no me van a llamar porque me he quedado embarazada. Y hasta que no tenga el bebé y pasen los 4 o 5 meses no me van a llamar, ya me lo han dicho.

Origen Bellavista, 24 anys, soltera, viu amb parella i sense feina.

Poques oportunitats laborals:

D: Perquè vas a buscar feina per aquí i el meu currículum el tenen més que les cartes als restaurants [...] però res, a dia d'avui està súper estancat.

Origen Bellavista, 22 anys, soltera, ocupada.

“ESTOY ESTUDIANDO EN COLEGIO DE ADULTOS AQUÍ, CATALÁN Y CASTELLANO PARA APRENDER”

Origen senegalès, 35 anys, amb família i sense feina

Tot i les dificultats que comporta la gestió dels temps de vida, observem que les dones de Bellavista dediquen part del seu temps a l'espai propi, al temps personal. Aquest espai l'ocupen des de formats molt diversos. Hi trobem activitats individuals, activitats en grup, activitats organitzades i activitats gestionades per elles mateixes. Podem destacar les activitats d'oci vinculades al consum, les activitats a l'aire lliure i esportives i el temps dedicat a l'estudi que ocupa també gran part de les seves vides, sobretot pel que fa a les dones migrades.

D: Poca cosa, doncs el que fa tothom, surts, te'n vas por ahí, surts el carrer. Con tal de no gastar doncs vas a passejar [...] Vas a Granollers o a Mataró, tipus centre comercial perquè tens els cines, tens les botigues, tens restaurants, tens tot.

Origen Bellavista, 22 anys, soltera, ocupada.

D: Jo m'estic dedicant a tenir més temps per mi, sempre m'ha agradat ballar i estic fent sevillanes i salsa.

Origen Bellavista, 22 anys, soltera, ocupada.

D: Estoy haciendo dos jersitos para dos bebés que van a nacer preciosos, me gusta mucho el punto [...] Luego voy a los talleres de manualidades, jueves y martes y allí se hace de todo. Estoy bordando cojines y hacer cosas que mi cabeza no se pare y mis manos tengan movimiento.

Arribada al barri als anys 60's, 71 anys, vídua i jubilada.

D: Ahora aquí yo hago un curso Ayuntamiento [...] Uno del catalán [...] Yo hago del catalán y uno de explica cómo es las Franquesas.

Origen marroquí, 26 anys, amb fill i separada, sense feina.

“HE COMPRADO UN KILO DE ACEITE Y UN KILO DE ARROZ PAL DOMINGO LLEVARLO, MI VIDA AHORA ES ESO...”

Arribada al barri als anys 60's, 85 anys, vídua i jubilada.

Les dones de Bellavista participen en la vida social des de formats diversos. La participació més estesa entre les dones entrevistades es basa en les relacions interpersonals. En aquests espais de participació es teixeixen relacions de dones en trobades informals amb objectius diversos, es conjuguen amb altres espais de participació formals vinculats a l'acció política, a donar suport a persones en situació de vulnerabilitat social i a vetllar per les discriminacions que pateixen les dones. En general ens parlen d'un model de vida comunitària basat en la gestió del benestar de la societat a través de l'altruisme, l'atenció als altres i el voluntariat.

D: Yo tengo dos amigas que son marroquíes [...] y me he estado echando gotas en los ojos y una ha venido cada día a casa a echármelas.

Arribada al barri als anys 60's, 85 anys, vídua i jubilada.

D: Hem intentat arribar a altres dones del barri. Venen moltes dones de la nova immigració, sobretot de l'Àfrica negra, magrebines [...] venen aquestes dones, continuen venint les de sempre i les noves, els hi ensenyen a cosir perquè moltes d'elles no saben cosir, també hi ha taller de cuina...

Arribada al barri als anys 70's, 66 anys, casada amb família, jubilada.

D: De seguida que el meu fill gran va anar a primer, em vaig posar a l'associació de pares per ajudar a l'escola. Perquè en aquell moment hi havia una escola molt de dalt a baix. Tenir en compte les necessitats, partint més d'ells. Molta gent activa hi ha aquí, val la pena treballar per la gent.

Arribada al barri als anys 70's, 66 anys, casada amb família, jubilada.

D: ... Yo junto un grupo de mujeres de mi país. Yo cada quince días los llamo, juntamos mi casa, cada una trae algo de dinero, traemos dinero, juntamos todo. [...] ponemos nombres, cogemos un nombre y luego lo vamos a dar a una persona. Nos juntamos para podemos hablar, cada una puede hablar de sus cosas.

Origen senegalès, 35 anys, amb família i sense feina.

PINZELADES DE BELLAVISTA

Bellavista és un barri divers.

“A Bellavista tot hi cap”

Un barri amb personalitat pròpia.

“¡Como se nota eh, quienes son del barrio!”

**Un barri a on es genera comunitat
i les dones en formen part.**

“Es com viure en una comunitat de veïns però el doble”

Un barri on el protagonisme el té la seva gent.

“...és més a nivell d'entitats que d'història”

**Però també és un barri a on es mantenen
les desigualtats socials.**

*“En aquest tipus de barri, pues clar,
és de gent més pobre”*

Un barri en el que les dones perpetuen el
rol de cuidadores.

*“...de mami, quien tiende la ropa, quien sabe
donde esta todo...”*

**Un barri en el que hi ha dones amb
poques oportunitats laborals.**

*“...borsa de trabajo cada viernes, busco trabajo
y no hay nada”*

**A Bellavista, l'activitat quotidiana de les dones és
fonamental pel seu desenvolupament social.**

Amb la col·laboració de:

900 900 120 **Contra la violència
masclista** Atenció 24 h

SOM DONES I VIVIM A BELLAVISTA